

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет _____ педагогічний
Кафедра _____ практичної психології

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ»
вибіркова навчальна дисципліна

підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)

232 Соціальне забезпечення
(шифр і назва спеціальності)

Соціальне забезпечення
(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Березка Софія Вікторівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

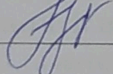
Рецензенти:

Панасенко Е.А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри практичної психології.

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Панасенко Елліна Анатоліївна
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Кількість кредитів	3 кредитів
Рік підготовки, семестр	4-й, 8-й семестр.
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Викладач	Березка Софія Вікторівна – доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук
Контактна інформація	berezka.sonya@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<p>Об'єктом вивчення «Основи соціально-психологічного тренінгу» є тренінг та тренінгова діяльність. Предметом вивчення дисципліни «Основи соціально-психологічного тренінгу» є особливості побудови тренінгу, фасилітації групових процесів, групова динаміка та види СПТ.</p> <p>Навчальна дисципліна спрямована на вивчення особливостей планування, розробки та реалізації соціально-психологічного тренінгу, розкриття основних концепцій, методів та технологій тренінгової роботи з різними видами груп.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення «Основи соціально-психологічного тренінгу» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних основ та практичних умінь побудови, організації та проведення соціально-психологічних тренінгів; ознайомлення з навичками фасилітації залежно від групової динаміки чи виду тренінгової групи.</p> <p>Ключові слова: соціально-психологічний тренінг, тренер, група, групова динаміка, інструменти тренінгу, техніки проведення тренінгу.</p> <p>Очікувані результати навчання:</p> <p>Діяти самостійно та автономно в процесі професійної роботи.</p> <p>Виконувати професійні завдання у складі мультидисциплінарних команд фахівців.</p> <p>Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.</p> <p>Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.</p> <p>Розробляти та проводити соціально-психологічні тренінги.</p> <p>Дотримуватись принципів проведення тренінгової діяльності, гуманістичних та демократичних поглядів</p> <p>Застосовувати soft skills у практичній діяльності.</p> <p>Матеріали та ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дистанційний курс: http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2335; - мультимедійна апаратура, екран, проєктор; - бібліотечні фонди; - література: <ol style="list-style-type: none"> 1. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. К.- Ніжин: Видавець ІПП Лисенко М.М., 2019. 209 с. 2. Івашьова С. Як підготувати ефективний тренінг. Практичний порадник. Київ: Ранок, 2019. 80 с.

	<p>3. Подшивалкіна В., Дементьєва К. Соціально-психологічний практикум. Київ: Сварог, 2019. 104 с.</p> <p>4. Соціально-психологічний тренінг як метод розвитку комунікативних компетенцій у майбутніх фахівців гуманітарного профілю / О. Г. Лосієвська, І. М. Москович, А. С. Новосад. <i>Теоретичні і прикладні проблеми психології</i>, 2018. 1(45). С. 220-231.</p> <p>5. Стельмах Н.В., Іванова Т.М. Загальні основи тренінгової роботи. Миколаїв: МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2019. 300 с.</p>
Темп	<p>Загальні теорії соціально-психологічного тренінгу. Основні фази і методи соціально-психологічного тренінгу. Роль тренера в соціально-психологічному тренінгу. Основні прийоми конструювання, ведення та процес-аналізу соціально-психологічного тренінгу. Принципи комплектації програм. Етапи планування тренінгу. Створення концепції тренінгу. Основні уявлення про групову динаміку у СПТ. Створення навчального середовища. Техніки та принципи організації етапу знайомства та збору очікувань. Енерджайзери та вправи для керування груповою динамікою. Ефективна візуалізація та мовна анімація як інструмент проведення тренінгу. Методики для роботи над темою. Види навчальних методів під час тренінгу. Рефлексія, техніки завершення тренінгу та оцінки його ефективності. Т-групи. Інкауентер-групи. Гештальт-групи. Групи психодрами. Групи тілесної терапії. Групи арт-терапії. Групи трансактного аналізу.</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації:</i> словесні, наочні, практичні.</p> <p><i>Методи навчання за характером логіки пізнання:</i> аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний.</p> <p><i>Методи навчання за рівнем самостійності розумової діяльності:</i> проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.</p> <p><i>Методи активні:</i> тренінг, вправи та ігри, диспут, дискусія, мозкова атака, аналіз психологічних ідей, теорій та концепцій, кейси, творчі завдання, навчальні проєкти.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Види роботи здобувачів:</i> тести, опитування, контрольні роботи, захист творчих завдань, розв'язання психологічних задач, робота під супервізією (проведення тренінгових вправ та елементів тренінгу)</p>
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль.</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ЛДПУ“ (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів з ОСПТ здійснюється під час проведення навчальних занять (лекції, практичні заняття) та самостійної роботи.</p> <p>Оцінювання під час проведення лекційних, практичних занять є складовою поточного контролю, який має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.</p> <p>Об'єктами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ відвідування і робота на лекції – 1 бал; ✓ усна відповідь та виконання практичних завдань на занятті – 3 бали.

Відповідь на практичному занятті оцінюється за наступними критеріями:

3 бали – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання; знає алгоритм проведення тренінгових вправ, самостійно їх проводить та адаптує до групи.

2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні; при проведенні тренінгових вправ присутні незначні неточності, порушення у алгоритмі проведення чи організації.

1 бал – здобувач вищої освіти загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 34 б. При виконанні усіх видів роботи протягом семестру здобувач може набрати максимум – 100 балів. Підсумковий контроль знань – залік. Залік виставляється за підсумком кількості балів набраних здобувачем протягом семестру. При цьому він повинен отримати необхідний мінімум балів для допуску до заліку (включаючи результати самостійної роботи) – 60 балів. Якщо здобувач не набрав потрібної кількості балів (мінімум 60), то для складання заліку він повинен представити викладачу у письмовому вигляді власноручні конспекти лекцій, практичних занять та виконані завдання самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання заліку):

на оцінку «зараховано» (60-100 балів) заслугоує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру:

оцінка «не зараховано» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

Тема	Лекції				Практичні заняття				Самостійна робота			
	Денна		Заочна		Денна		Заочна		Денна		Заочна	
	min	max	min	Max	Min	Max	min	Max	min	max	min	max
T 1	0,5	1	0,5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
T 2	0,5	1	0,5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
T 3	0,5	1	0,5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
T 4	-	-	0,5	1	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 5	-	-	-	-	1,5	3	3	7	-	-	-	-
T 6	-	-	-	-	1,5	3	3	7	-	-	-	-
T 7	-	-	-	-	1,5	3	3	7	-	-	-	-
T 8	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 9	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 10	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-

T 11	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 12	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	3	5
T 13	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 14	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 15	-	-	-	-	3	6	-	-	-	-	3	5
T 16	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	3	5
T 17	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 18	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 19	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	3	5
T 20	-	-	-	-	3	6	-	-	-	-	3	5
T 21	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 22	-	-	-	-	1,5	3	-	-	-	-	-	-
T 23	-	-	-	-	-	-	-	-	10	14	13	20
T 24	-	-	-	-	-	-	-	-	17	20	21	30
Разом	1,5	3	2	4	31,5	63	9	21	27	34	49	75

Політика щодо дедалайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: перескладання та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>)

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він відпрацьовує навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітує про опанування навчального матеріалу.

Дотримання академічної доброчесності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

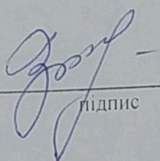
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у "ДДПУ"

	http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Навчальна дисципліна «Основи соціально-психологічного тренінгу» допоможе сформувати soft skills та ключові навички для планування, організації і проведення різних типів тренінгів, у тому числі, і на замовлення.

Березка С.В.
канд. психол. наук

_____ підпис